

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
УДК 343.9:007

Доценко Олександр Сергійович

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри публічного управління та адміністрування
Національна академія внутрішніх справ*

Доценко Александр Сергеевич

*кандидат юридических наук, доцент,
профессор кафедры публичного управления и администрирования
Национальная академия внутренних дел*

Dotsenko Oleksander

*Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Professor of public Management and Administration
National Academy of internal Affairs*

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ В
УКРАЇНІ**

**ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИНФОРМАЦИОННО-
АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ
ОРГАНИЗОВАННОЙ ПРЕСТУПНОСТИ В УКРАИНЕ
SPECIFIC ISSUES OF INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT
FOR COMBATING ORGANIZED CRIME IN UKRAINE**

Анотація. У статті розглянуто актуальність, значення, проблеми і шляхи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованим злочинності в Україні. Визначено, що успішна протидія організованим злочинності повинна базуватися на глибокому і всебічному аналізі, оцінці різних явищ, процесів, факторів, необхідності використання

усіх джерел отримання інформації про організовану злочинність.

Проаналізовано значення інформаційно-аналітичного забезпечення суб'єктів протидії організованій злочинності підрозділами кримінального аналізу Національної поліції, які здійснюють оперативний, тактичний та стратегічний аналізи. Розглянуто співвідношення інформаційно-аналітичної діяльності цих підрозділів з підрозділами організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції. Наголошено на окремих аспектах дублювання цих підрозділів.

Розглянуто роль і значення інформаційно-аналітичної діяльності новостворених підрозділів стратегічних розслідувань Національної поліції.

Визначено та розглянуто характеристику оперативної обстановки, її складові елементи та фактори, що впливають на неї. Під оперативною обстановкою стану організованої злочинності в державі запропоновано розуміти сукупність факторів політичного, економічного, адміністративного, правового характеру щодо протидії організованій злочинності, рівня і стану організованої злочинності в державі, умов і результатів діяльності суб'єктів протидії їй та рівень підтримки населення.

Доводиться, що сьогодні необхідно основні зусилля спрямовувати на підвищення якості і прогностичну спрямованість інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності, здійснювати таку діяльність не наряду із загальною кримінальною злочинністю, а проводити її цілеспрямовано, що наддасть можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення саме з протидії організованій злочинності.

Розглянуто роль в інформаційно-аналітичному забезпеченні Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України, запропоновано шляхи його реформування та удосконалення діяльності.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, протидія організованій злочинності.

Анотація. В статті розглянуті актуальність, значення, проблеми і шляхи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності в Україні. Визначено, що успішне протидія організованій злочинності повинна базуватися на глибокому і всебічному аналізі, оцінці різних явищ, процесів, факторів, необхідності використання всіх джерел отримання інформації про організовану злочинність.

Проаналізовані значення інформаційно-аналітичного забезпечення суб'єктів протидії організованій злочинності підрозділами кримінального аналізу Національної поліції, що виконують оперативний, тактичний і стратегічний аналіз. Розглянуто співвідношення інформаційно-аналітичної діяльності цих підрозділів з підрозділами організаційно-аналітичного забезпечення і оперативного реагування Національної поліції. Зазначено окремі аспекти дублювання цих підрозділів.

Розглянуто роль і значення інформаційно-аналітичної діяльності новостворених підрозділів стратегічних розслідувань Національної поліції.

Визначено і розглянуто характеристику оперативної обстановки, її складові елементи і фактори, що впливають на неї. Під оперативною обстановкою організованій злочинності в державі пропонується розуміти сукупність факторів політичного, економічного, адміністративного, правового характеру по протидії організованій злочинності, рівня і стану організованій злочинності в державі, умов і

результатов деятельности субъектов противодействия ей и уровень поддержки населения.

Возникает, что сегодня необходимо основные усилия направить на повышение качества и прогностическую направленность информационно-аналитического обеспечения противодействия организованной преступности, осуществлять такую деятельность не наряду с общей уголовной преступностью, а проводить ее целенаправленно, что наддасть возможность принимать обоснованные управленческие решения именно по противодействию организованной преступности.

Рассмотрены роль в информационно-аналитическом обеспечены Межведомственного научно-исследовательского центра по проблемам борьбы с организованной преступностью при СНБО Украины, предложены пути его реформирования и совершенствования деятельности.

Ключевые слова: *информационно-аналитическое обеспечение, противодействие организованной преступности.*

Summary. *The article deals with the relevance, importance problems and ways of improving the information and analytical support for combating organized crime in Ukraine. It is determined that successful counteraction to organized crime should be based on a deep and comprehensive analysis, assessment of different phenomena, processes, factors, the need to use all sources of information on organized crime.*

The importance of information and analytical support for the subjects of counteraction to organized crime by the National Police Criminal Analysis units conducting operational, tactical and strategic analyzes is analyzed. The relation of information and analytical activity of these units with the units of organizational and analytical support and prompt response of the National

Police is considered. Emphasis is placed on the individual aspects of duplication of these units.

The role and importance of information and analytical activity of the newly formed units of strategic investigations of the National Police are considered.

The characteristics of the operational environment, its constituent elements and the factors that influence it are identified and considered. Under the operational situation of the state of organized crime in the state it is offered to understand a set of factors of political, economic, administrative, legal nature regarding combating organized crime, the level and state of organized crime in the state, conditions and results of activity of subjects of counteraction to it and the level of support of the population.

It is argued that today major efforts should be directed to improving the quality and prognostic orientation of information and analytical support for the fight against organized crime, to carry out such activities not along with general criminal crime, but to pursue it purposefully, which will give the opportunity to make sound administrative decisions precisely.

The role in the information and analytical support of the Interdepartmental Research Center on Combating Organized Crime at the National Security and Defense Council of Ukraine is considered, ways of its reforming and improvement of activity are suggested.

Key words: *information and analytical support, counteraction to organized crime.*

Постановка проблеми. Успішна протидія організованій злочинності повинна базуватися на глибокому і всебічному аналізі й оцінці різних явищ, процесів, факторів, що стосуються правоохоронної сфери у цьому напрямі. Здійснення цієї пізнавальної функції прийнято називати інформаційно-аналітичною діяльністю. Інформаційно-аналітична

діяльність є невід'ємною частиною процесу реалізації будь-якого завдання, функції з протидії організованій злочинності, тому її у теорії та практиці управління виділяють у самостійну функцію.

Інформаційно-аналітична діяльність забезпечує об'єктивне бачення становища щодо протидії організованій злочинності, своєчасне виявлення проблем, тенденцій, протиріч в законодавчій сфері та організації діяльності суб'єктів протидії, правильну оцінку, пошук шляхів і засобів їх вирішення, обґрунтованість прийнятих рішень. Тому, така пізнавальна діяльність складається з ряду самостійних, але взаємопов'язаних змістовно-часових етапів: збір, систематизація й обробка необхідної інформації; її глибокий аналіз, що включає формування оціночних висновків; прогнозування і моделювання можливого розвитку подій; вироблення пропозицій і рекомендацій, підготовка і представлення суб'єктам управління інформаційно-аналітичних документів, проектів управлінських рішень тощо.

Сьогодні інформаційно-аналітичне забезпечення протидії організованій злочинності в Україні є малоефективним, існують різні думки і підходи науковців, практиків щодо такої діяльності, хто і в яких обсягах повинен це здійснювати та ін., що й зумовлює необхідність дослідження цих питань.

Стан дослідження. У юридичній літературі приділено багато уваги дослідженню інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади, правоохоронних органів, в т. ч. й органів, підрозділів внутрішніх справ та Національної поліції. Ці питання знайшли своє відображення у наукових працях: В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, О. О. Дульського, І. П. Голосніченка, В. Л. Грохольського, В. В. Зуя, Л. В. Ковалю, М. В. Корнієнка, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінного, В. І. Литвиненка, Н. Є. Міняйла, Т. М. Міщенко, М. І. Мельника, Є. В. Невмержицького, Г. П. Пожидаєва, О. П. Рябченко, О. Ю. Шостко та ін.

Але й досі, серед науковців та практиків немає єдиного підходу до розуміння організації здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення, особливо такого досить складного напрямку діяльності, як протидія організованій злочинності.

Метою статті є розгляд інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності в Україні та визначення шляхів його удосконалення.

Виклад основного матеріалу. В інформаційно-аналітичній діяльності суб'єкти протидії організованій злочинності повинні використовувати інформацію як власних джерел (гласних і негласних), так й інформацію інших підрозділів поліції, інших правоохоронних і контролюючих органів про факти, явища і особи, що становлять оперативний інтерес. Без такої інформації неможливо об'єктивно оцінити ситуацію (оперативну обстановку) що склалася, здійснити прогноз і планування, об'єктивно оцінити діяльність підлеглих, сформулювати проблему, визначити цілі і завдання, приймати ефективні управлінські рішення і проконтролювати їх виконання. Сьогодні, на жаль, така діяльність здійснюється не ефективно. Протидія організованій злочинності розосереджена по різних оперативним підрозділам, що не дає можливості здійснення комплексного підходу до аналізу стану організованої злочинності, виявлення процесів які зароджуються у злочинному середовищі і своєчасно впливати на них, як на законодавчому, так і організаційному рівнях.

Здійснюючи підведення підсумків діяльності кримінальної поліції за 2017 рік, заступник голови Національної поліції В. В. Аброськин зазначив, що в Національній поліції створюються нові підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю, серед основних завдань яких, - здійснення кримінального аналізу [1]. З таким підходом важко погодитись. Адже, в Національній поліції створені і діють: 1) Департамент кримінального

аналізу (в областях і м. Києві - Управління), які повинні здійснювати оперативний, тактичний і стратегічний аналізи; 2) Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (далі - УОАЗОР), серед основних завдань яких є: моніторинг оперативної обстановки на території обслуговування та організація реагування на її зміни; вивчення, аналіз і узагальнення результатів та ефективності поліцейської діяльності на території обслуговування, виявлення причин та умов, що сприяють учиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, організація ужиття в межах компетенції заходів щодо їх усунення; здійснення організаційного та методичного забезпечення аналітичної роботи підрозділів ГУ, організація комплексного аналізу стану забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, а також надання поліцейських послуг на території обслуговування, аналіз відповідних результатів роботи підрозділів ГУ; здійснення контролю за виконанням підрозділами ГУ Конституції України та інших законів України, указів Президента України та постанов Верховної Ради України, актів Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів МВС, інших актів законодавства України; здійснення в підрозділах ГУ систематичного аналізу та перевірок стану обліково-реєстраційної дисципліни [2].

Таким чином, перед УОАЗОР не стоїть завдання щодо здійснення аналізу стосовно організованої злочинності. Але, якщо порівняти завдання Управління кримінального аналізу і УОАЗОР, то вони багато в чому схожі і повторюються, чого, на наш погляд, не повинно бути.

Наукові дослідження й аналіз практики свідчать, що робота з інформацією займає значний час керівників органів, підрозділів НП і окремих працівників. Водночас, при ускладненні оперативної обстановки аналізом, з метою знайти нове рішення, займаються лише близько 50% керівників; інші переборюють труднощі, керуючись інтуїцією,

використовуючи випадкові методи їх подолання. Але слід пам'ятати, що успішно діючий керівник - це не той, хто просто реагує на зміни, що відбуваються, а той, хто вміє передбачати зміни і діє відповідно до змін, які відбуваються або відбудуться. Природно, що ті, хто передбачає кардинальні зміни, мають набагато більше шансів на успіх, ніж ті, хто не вміє чи не хоче складати прогнози. Тому думка про те, що ефективність роботи керівника здебільшого залежить від формування правильних гіпотез при дослідженні ситуації, що склалася, пояснення її причин, оцінка варіантів рішень і цілей, не завищена [3, с. 171].

Аналітична робота в спеціальних підрозділах по боротьбі з організованою злочинністю – це постійна пізнавальна діяльність, спрямована на вивчення інформації про цей підрозділ, форми, методи і результати його роботи, середовище функціонування, з метою оцінки ефективності його діяльності і прийняття управлінських рішень [3, с. 171].

Вивчення й аналіз наукових праць, практики здійснення протидії організованій злочинності свідчать, що сьогодні необхідно основні зусилля спрямовувати на підвищення якості і прогностичну спрямованість інформаційно-аналітичної діяльності, здійснювати таку діяльність не наряду з іншими факторами загально-кримінальної злочинності, а проводити її цілеспрямовано, що надасть можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення саме з протидії організованій злочинності. Цілеспрямована інформаційно-аналітична діяльність зможе забезпечити:

- налагодження системи отримання стратегічно важливої інформації за допомогою оперативно-розшукових сил і засобів, з метою її аналізу і вжиття стратегічно важливих заходів. До такої інформації ми відносимо конфіденційні відомості, інші дані про стан, поширення і види організованої злочинності, в тих чи інших регіонах, про зв'язок членів ОЗУ з корумпованими посадовими особами, способи вчинення

окремих видів злочинів (особливо у банківській, економічній, оборонній та інших сферах), про причини і умови, що сприяють розвитку цих явищ та ін.;

- налагодження системи отримання розвідувальної інформації про організовану злочинність міжрегіонального, державного, міждержавного (транснаціонального) характеру;
- вивчення причин і умов, що сприяють проявам організованої злочинності;
- виявлення лідерів організованих злочинних формувань і осіб, які можуть бути потенційними учасниками ОЗУ;
- отримання й аналіз інформації про процеси і тенденції, які відбуваються в організованому злочинному середовищі;
- отримання, аналіз і використання інформації з інших органів, підрозділів НП, інших правоохоронних і контролюючих органів, налагодження системи обміну інформацією з цими суб'єктами, з метою здійснення протидії організованій злочинності у різних сферах суспільного життя;
- виявлення, оцінку і вирішення актуальних питань діяльності суб'єктів протидії організованій злочинності;
- визначення пріоритетних напрямів протидії організованій злочинності;
- вироблення оптимальних варіантів вирішення проблем з протидії організованій злочинності;
- здійснення прогнозування розвитку організованої злочинності і заходів з протидії їй;
- захист отриманої інформації та аналізу від несанкціонованого її розповсюдження та використання.

Вирішення цих питань можливе за умови створення спеціальних підрозділів МВС України з протидії організованій злочинності, на базі

яких створювалися б і діяли аналітичні центри (підрозділи).

Як свідчить попередній досвід і сучасний стан, у підрозділах кримінальної поліції сьогодні найчастіше проводиться загальний аналіз оперативно-розшукової діяльності щодо протидії загально кримінальній злочинності, в т. ч. й організованій, на ряду з іншими видами злочинів. Такий стан, звичайно, не може задовольняти потреби протидії організованій злочинності. Цей досить складний і специфічний напрям потребує вивчення й аналізу причин і умов створення ОЗУ, розкриття злочинів вчинених такими угрупованнями, зв'язок членів ОЗУ з корупційними особами, аналіз документів-носіїв джерел інформації – як відкритих (публікації в ЗМІ, заяви, повідомлення громадян та ін.), так і оперативно-службових, оперативно-розшукових, слідчих (розшукових) та інших, що концентруються в різних базах накопичення інформації та в інших підрозділах органів НП, інших правоохоронних органах. Тому можна стверджувати, що інформаційно-аналітична діяльність передбачає створення «картини» стану організованої злочинності, виявлення характеру зв'язків членів ОЗУ з органами державної влади, правоохоронними органами, різними фірмами, банками, підприємствами тощо, з метою встановлення джерел надходження в злочинні структури матеріальних засобів і коштів (економічне підґрунтя).

Ґрунтуючись на результатах такого аналізу, суб'єкти протидії організованій злочинності зможуть приймати стратегічні, оперативні, тактичні рішення і планувати свою роботу. Ґрунтовний аналіз зводить до мінімуму вирішення проблем на основі «інтуїції». І ми не поділяємо думку іноземного вченого П. Друкера про те, що рішення, засноване на досвіді й інтуїції, більш корисне, ніж рішення, отримане на основі строгих математичних моделей [3, с. 172-173].

Прогнозування протидії ОЗ повинно базуватися на глибокому й ретельному аналізі явищ і процесів, причин того чи іншого становища,

тобто, - аналізі оперативної обстановки, тим самим зменшуючи невизначеність, науково обґрунтовуючи можливі зміни у протидії організованій злочинності на певну перспективу (віддаленість).

Для розкриття практичного значення поняття «оперативної обстановки» доцільно зазначити, що це складне поняття, яке складається із елементів економічної, політичної, ідеологічної, соціальної, криміногенної та інших видів обстановки в державі чи окремих її регіонах.

У юридичні енциклопедії оперативна обстановка визначається як (пізньюлат. *oregativus* — той, що створює, формує, від лат. *oregagi* — діяти, працювати) - сукупність факторів (умов) внутрішнього і зовнішнього середовища, характер і зміст яких визначаються переліком оперативних служб, заходів впливу на контрольовані напрями правоохоронної діяльності. В теорії управління оперативна обстановка розглядається як вид управлінської діяльності, обов'язкова умова розробки управлінських рішень, визначення стратегії і тактики конкретних заходів правоохоронної діяльності. Вивчення й аналіз оперативної обстановки найбільш притаманні системі кримінальної юстиції: органам внутрішніх справ, служби безпеки, прокуратури, суду та ін. органам, функціями яких є запобігання злочинам, їх виявлення, розкриття, розслідування, судовий розгляд кримінальних справ, виконання покарання тощо. Аналіз і оцінка оперативної обстановки передбачають: вивчення закономірностей процесів і явищ суспільного життя, що впливають на діяльність певного органу кримінальної юстиції; узагальнення результатів практичної діяльності правоохоронного органу з виконання поставлених перед ним завдань; вибір основних напрямів діяльності, шляхів усунення виявлених недоліків; вироблення професійно компетентних, законних та своєчасних управлінських рішень; забезпечення взаємодії сторін, які співпрацюють у боротьбі зі злочинністю [4, с. 268].

Відомості про оперативну обстановку доводяться до найвищих органів державної влади України, відповідних міністерств, державних комітетів та ін. владних структур з метою нейтралізації негативних процесів, розробки нормативно-правових актів, державних програм боротьби з криміногенними явищами, участі громадськості в боротьбі зі злочинністю [4, с. 268].

Наведена характеристика оперативної обстановки притаманна й протидії організованій злочинності. Водночас, таке ганебне явище як організована злочинність має свої особливості, наприклад: наявність або відсутність політичної волі щодо її подолання і подолання її корумпованих зв'язків; визначення спеціальних сил і засобів протидії; створення дієвого адміністративно-правового механізму протидії та ін.

Тому можна сказати, що під оперативною обстановкою, стосовно стану організованої злочинності в державі слід розуміти - сукупність факторів політичного, економічного, адміністративного, правового характеру щодо протидії організованій злочинності, рівня і стану організованої злочинності в державі, умов і результатів діяльності суб'єктів протидії їй та рівень підтримки населення.

Аналіз оперативної обстановки у протидії організованій злочинності має вирішальне значення. Такий аналіз дозволяє передбачати зміни в законодавстві, обсязі роботи, планувати очікувані зміни в системі і структурі суб'єктів протидії організованій злочинності, їх організаційно-штатному розписі тощо.

Обов'язковою умовою ефективної організації інформаційно-аналітичної діяльності з протидії організованій злочинності є чітко здійснюваний своєчасний і повний збір і облік необхідної для цього інформації. Ефективній протидії організованій злочинності може служити тільки систематизована інформація, тобто логічно ув'язані відомості, що відображають негативні і позитивні явища. Така інформація має бути

об'єктивною, достовірною, всебічною і зрозумілою. При організації її збору й аналізі необхідно враховувати:

- а) інформація, що надходить із різних джерел, повинна відображати однакові явища за однакові проміжки часу. Це полегшить її використання при прийнятті управлінських рішень;
- б) відомості про факти, стан й обставини вчинення злочинів ОЗУ необхідно збирати, систематизувати та аналізувати одному окремо виділеному підрозділу, що надасть можливість усю отриману інформацію аналізувати комплексно.

Сьогодні такий аналіз зробити майже не можливо. Адже, злочини вчинені ОЗУ аналізуються різними підрозділами кримінальної поліції тільки за своїм напрямом діяльності, а інші фактори (причини, умови, загальний стан, зв'язок з корумпованими особами, іншими видами злочинів та ін.) не вивчаються, що не дає можливості бачити цю проблему у комплексі, а відтак і приймати необхідні управлінські рішення.

Сьогодні, на жаль, відсутній нормативно-правовий акт, яким би визначалися і закріплювалися організаційні і процедурні питання інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері боротьби з організованою злочинністю. Діюча сьогодні автоматизована інформаційна система оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС є сукупністю програмно-технічних і телекомунікаційних засобів та призначена для накопичення й обробки відомостей, що утворюються в процесі оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України [5], але окремої підсистеми для накопичення інформації про організовані злочинні формування не передбачено.

З метою створення єдиної системи інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності необхідно на відомчому рівні урегулювати порядок надання підрозділами кримінальної поліції, іншими органами і підрозділами НП, іншими правоохоронними органами

Департаменту (управлінням) стратегічних розслідувань НП інформації про організовану злочинність.

Водночас, враховуючи що зазначені підрозділи тільки створено, звичайно, говорити про якісний склад працівників-аналітиків, на жаль, не приходиться. Тому, на наш погляд, провідну роль у цьому напрямі повинен зайняти Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України (далі - Центр), основними завданнями якого є: 1) здійснення науково-аналітичного та прогностного супроводження діяльності Ради національної безпеки і оборони України з проблем боротьби з організованою злочинністю; 2) підготовка та подання в установленому порядку пропозицій щодо реалізації основ державної політики у сфері протидії організованій злочинності; 3) аналіз і прогнозування трансформації організованої злочинності у державі в умовах інформатизації та глобалізації; 4) виявлення та дослідження основних тенденцій щодо транснаціональної організованої злочинності, загроз і ризиків у цій сфері для розвитку суспільно-політичних та соціально-економічних процесів в Україні; 5) розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо нових форм та методів боротьби з організованою злочинністю, методичних рекомендацій для державних органів, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю; 6) вивчення законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань боротьби з організованою злочинністю, моніторинг заходів, здійснюваних державними органами у цій сфері [6].

Відповідно до покладених завдань Центр у встановленому порядку: 1) розробляє та подає пропозиції щодо критеріїв оцінки криміногенної ситуації в Україні, щодо забезпечення в умовах інформатизації та глобалізації захисту національних інтересів України у сфері боротьби з організованою злочинністю, а також пропозиції щодо сценаріїв реагування на кризові ситуації у цій сфері; 2) вивчає громадську думку та аналізує

висвітлення заходів з реалізації державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю в засобах масової інформації; 3) досліджує розвиток негативних процесів у сфері боротьби з організованою злочинністю, готує аналітичні матеріали, розробляє та подає пропозиції щодо мінімізації їх наслідків; 4) бере участь у розробленні проектів рішень РНБО України, концепцій, комплексних загальнодержавних програм, нормативно-правових актів, пропозицій та практичних рекомендацій щодо тактики боротьби з організованою злочинністю; 5) здійснює в установленому порядку взаємодію з відомчими та іншими науково-дослідними установами та організаціями з питань дослідження та прогнозування процесів і явищ в організованій злочинній діяльності; 6) збирає, аналізує та узагальнює інформацію про зарубіжний досвід боротьби з організованою злочинністю, розробляє та подає пропозиції щодо його запровадження в Україні; 7) підтримує зв'язки та співпрацює з відповідними організаціями інших держав; 8) виконує інші функції, що випливають з покладених на нього завдань [6].

Сьогодні цей Центр забезпечує інформацією про стан організованої злочинності РНБО України, яка уже протягом декількох років не приймала будь-яких рішень з протидії організованій злочинності. Тому, доцільно щоб Центр забезпечував такою інформацією не тільки РНБО України, а і Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України та інші суб'єкти протидії організованій злочинності, залежно від їх компетенції. Тоді це дійсно був би інформаційно-аналітичний Центр з протидії організованій злочинності. Крім того, на наш погляд, Центр доцільно підпорядкувати не РНБО України, а Кабінету Міністрів України, який є вищим органом виконавчої влади, і основний тягар з протидії організованій злочинності віднесено до його компетенції. Ця пропозиція підтримується 87 % опитаних респондентів (працівників кримінальної поліції та прокуратури) і є логічною, враховуючи його завдання і функції і повноваження: 1)

одержувати від державних органів, підприємств, установ, організацій нормативну, статистичну, аналітичну, наукову інформацію та необхідні матеріали, в тому числі опубліковані роботи з проблем боротьби з організованою злочинністю; 2) користуватися автоматизованими інформаційними базами даних державних органів, спеціально створених для боротьби з організованою злочинністю, та державних органів, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю; 3) залучати суб'єктів наукової діяльності, висококваліфікованих працівників правоохоронних органів, державних і недержавних установ та організацій для надання експертних висновків; 4) порушувати клопотання про переведення або відрядження для роботи в Центрі на штатних посадах необхідних для цього фахівців [6]. Слід відмітити, що створений Департамент стратегічних розслідувань НП таких повноважень не має.

Висновки. Викладене дає можливість стверджувати, що інформаційно-аналітичне забезпечення суб'єктів протидії організованій злочинності відіграє важливу роль в організації і прийнятті управлінських рішень з протидії організованій злочинності. На підставі виваженої, достовірної інформації приймаються і реалізуються управлінські рішення, здійснюється стратегія і тактика протидії організованій злочинності. Наскільки буде якісне інформаційно-аналітичне забезпечення, настільки будуть правильними і ефективними управлінські рішення, досконале нормативно-правове регулювання та ефективна протидія організованій злочинності.

Сьогоднішня діяльність Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України не дає повного і об'єктивного уявлення про стан організованої злочинності в державі, причини і умови її існування, заходи, котрі необхідно вжити для ефективної протидії організованій злочинності. Тому, об'єктивно виникає необхідність реформування та удосконалення діяльності цього Центру, що

безумовно позитивно вплине на діяльність інших суб'єктів протидії організованій злочинності.

Література

1. Кримінальний аналіз - це ефективна робота поліції та безпека громадян: [текст з екрану]. URL: http://mvs.gov.ua/ua/news/10309_Kriminalniy_analiz___se_efektivna_ro_bota_policii_ta_bezpeka_gromadyan_FOTO.htm (звернення 01.03.2019).
2. Типове положення про управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування головних управлінь Національної поліції України в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві: затв. наказом МВС України від 22.01.2016 р. № 39.
3. Грохольський В. Л. Організаційно-правові засади управління спеціальними підрозділами МВС України по боротьбі з організованою злочинністю: монографія. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 312 с.
4. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: Укр. енцикл., 2002. Т. 4: Н - П. 720 с.
5. Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС: затв. наказом МВС України від 20.10.2017 р. № 870.
6. Положення про Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю: затв. Указом Президента України від 26 лютого 2007 року № 144/2007.

References

1. Kryminalnyi analiz - tse efektyvna robota politsii ta bezpeka hromadian: [tekst z ekranu]. URL: http://mvs.gov.ua/ua/news/10309_Kriminalniy_analiz___ce_efektivna_ro_bota_policii_ta_bezpeka_gromadyan_FOTO.htm (zvernennia 01.03.2019).
2. Typove polozhennia pro upravlinnia orhanizatsiino-analitychnoho zabezpechennia ta operatyvnoho reahuvannia holovnykh upravlin Natsionalnoi politsii Ukrainy v Avtonomnii Respublitsi Krym ta m. Sevastopoli, oblastiakh, m. Kyievi: zatv. nakazom MVS Ukrainy vid 22.01.2016 r. № 39.
3. Hrokholskyi V. L. Orhanizatsiino-pravovi zasady upravlinnia spetsialnymy pidrozdilamy MVS Ukrainy po borotbi z orhanizovanoiu zlochynnistiu: monohrafiia. Kharkiv: Vyd-vo Nats. un-tu vnutr. sprav, 2003. 312 s.
4. Yurydychna entsyklopediia: V 6 t. / Redkol.: Yu. S. Shemshuchenko (holova redkol.) ta in. Kyiv: Ukr. entsykl., 2002. T. 4: N - P. 720 s.
5. Polozhennia pro avtomatyzovanu informatsiinu systemu operatyvnoho pryznachennia yedynoi informatsiinoi systemy MVS: zatv. nakazom MVS Ukrainy vid 20.10.2017 r. № 870.
6. Polozhennia pro Mizhvidomchyi naukovo-doslidnyi tsentr z problem borotby z orhanizovanoiu zlochynnistiu: zatv. Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 26 liutoho 2007 roku № 144/2007.